Anul al 58-lea
10 Pagini

EXEMPLARUL { În România 5 lei. În străinătate 6 lei.
Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării Dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/939

Nr. 316 Joi 20 Noembrie 1941
10 Pagini

BIBLIOTECA CENTRALĂ a „ASOCIAȚIUNII" SIBIU

ABONAMENTE IN ȚARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

ABONAMENTE IN ȚARA pe un an la UNIVERSUL COPIILOR ZIARUL CĂLATORIILOR, VESELIA, RADIO UNIV. și UNIV. LITERAR câte 220 lei UNIV.-SPORT 500 lei

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar: „UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

DIRECTOR ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT STELIAN POPESCU

UNIFICAREA SERVICIILOR DE APROVIZIONARE

Atent la nevoile populației, d. Mareșal Ion Antonescu a convocat Luni un nou consiliu de aprovizionare sub președinția d-sale, în care s'au luat importante hotărîri.

Examinând unele neajunsuri de aprovizionare înregistrate în ultimele zile, datorită unei sporiri a cererii de pâine, gaz, mălai și lemne, consiliul a constatat, în ce privește pâinea, că în afară de câteva brutării mici care n'au fabricat pâine în zilele de 16 și 17 Noembrie și au refuzat să vândă chiar pâinea adusă prin îngrijirea primăriei municipiului dela marile brutării, fabricația de pâine a fost normală și că în Capitală sunt stocuri suficiente de grâu și de făină. Consiliul a constatat deasemeni că rezervele de mălai puse zilnic la dispoziția pieței depășesc consumul normal.

Comunicatul publicat după consiliul de Luni cuprinde asigurarea d-lui Mareșal Antonescu, dată populației Capitalei și muncitorilor, **„că vor avea totdeauna o aprovizionare normală de pâine și mălai, astfel că nimeni nu trebue să-și facă aprovizionări și cumpărări care să turbure nefolositor mersul aprovizionărilor de toamnă".**

In ce privește aprovizionarea cu lemne de foc, s'au dat dispoziţiuni pentru asigurarea unor transporturi zilnice de câte circa 400 vag. numai pentru nevoile Capitalei și s'au repetat dispoziţiunile în legătură cu distribuția, care va fi în funcție de cerere și de disponibilul din depozite.

Exprimând un deziderat al populației, care, în acelaș timp, satisface și un principiu elementar de economie, am cere aci să se fixeze minimul cantității livrabile la 2000 kg. de persoană, cât intră în mediu la un transport cu căruțe o-bicinuite, deoarece, față de numărul redus și față de scumpetea mijloacelor de transport, de care dispunem azi, s'ar da în chipul acesta o mai rațională întrebuințare capacității de transport a vehiculelor existente, iar prețul transportului repartizat la o cantitate mai mare de lemne, ar reveni, firește, mai ieftin. Aceasta nu împiedică, însă, ca cei cari vor să ia numai 1000 sau 500 kg. să nu fie serviți.

Dacă în acest sector aprovizionările au întâmpinat până acum unele dificultăți, consiliul atrage atenția populației „că ne găsim într'un regim de război care a ocupat căile ferate cu transporturile militare și că schimbarea bruscă a vremii a împiedecat 3 zile mersul normal al aprovizionărilor".

In fine, pentru a se pune unitate, ordine și disciplină în întreaga acțiune de aprovizionare atât civilă cât și militară, d. Mareșal Antonescu a hotărît să treacă Armatei organizarea și sarcina aprovizionărilor din întreaga țară, instituind un subsecretariat mixt al aprovizionării, atât pentru armată cât și pentru populația civilă, în locul subsecretariatului aprovizionării ce a funcționat pe lângă ministerul economiei naționale.

Unificarea serviciilor de aprovizionare și punerea lor sub regim militar, răspunde, desigur, necesității unui comandament unic în domeniul celor mai arzătoare probleme de interes obștesc și poate oferi mai multă energie și promptitudine în execuție, dar, pentru o bună funcționare a sistemului, socotim indispensabili trei factori ajutători: 1) cât mai multe și cât mai lesnicioase mijloace de transport puse la dispoziția nevoilor de aprovizionare internă; 2) ceva mai multă libertate de mișcare a pieții interne, mai ales în ce privește aprovizionările dela producător cel puțin pentru produsele dovedite îndestulătoare față de nevoile normale de consum (grâu, făină, porumb, mălai, fasole, cartofi, varză), cu corectivul controlului și al raționării cumpărăturilor la detaliu; 3) o strânsă colaborare cu inițiativa particulară, prin folosirea mai practică a comerțului, a cooperației, a organizațiilor profesionale și a practicienilor în ramurile specialității lor, pentru colectarea, depozitarea, păstrarea în bune condițiuni și repartizarea produselor pe județe sau centre de consumație.

Să nu uităm, însă, că pentru reușita unei aprovizionări, accentul trebue să cadă mai ales pe colectarea și pe transportul produselor. In aceste direcțiuni trebuesc concentrate toate sforțările.

Situația pe teatrul de război oriental

Operațiile din regiunea Donețului. — Criza transporturilor sovietice

de R. SEIȘANU

In sectorul de sud al frontului oriental operațiile au fost reluate în partea de est a basinului Donet. Din cauza condițiilor atmosferice nefavorabile și a stării rele a drumurilor operațiile în această regiune au fost stânjenite câteva zile. Eri trupele germane au pornit la atac și cu toată rezistența înverșunată ce li s'a opus, ele au ocupat pozițiile de campanie ale trupelor sovietice și au înaintat. Inamicul a fost aruncat spre est.

In regiunea dintre Rikovo și Gorlowska, prin care trece conducta de benzină dela Rostow pe Don spre Lisiciansk (nord de Gorlowka), un grup de divizii sovietice, care s'a menținut câtva timp pe liniile sale întărite, a fost silit să se retragă în urma atacurilor date de corpul expeditionar italian, în direcția Voroșilovgrad.

Operațiile forțelor germane și aliate, care sunt în curs, au ca scop ocuparea restului basinului minier și industrial al Donețului.

In regiunea dela nord de Charkow, trupele germane se găsesc în spațiul dintre cursul superior al Donețului și cursul mijlociu al Donețului.

Cea mai mare parte din basinul Donețului a fost pierdută de sovietе.

Acest basin — „Donbass" cum îl numesc economiștii bolșevici—are o suprafață de 25.000 kmp. Prin minele și instalațiile sale industriale, el e cel mai bogat din întreaga U. R. S. S.

Cu toate distrugerile ce s'au făcut în cursul luptelor și mai cu seamă cu prilejul retragerii forțelor sovietice, unele uzine și instalații vor putea fi puse în funcțiune; după cum și o parte din minele de cărbuni și de minereu de fer, reclamă o punere la punct spre a fi iarăși exploatate.

Intre numeroasele uzine de primul ordin pe care le-au pierdut sovietele, cele mai importante sunt: gigantica uzină electro-technică dela Charkow și aceea de echipament metalurgic dela Kramatorsk, care e socotită a fi cea mai mare din lume Apoi pierderea minelor de minereu de fer din regiunea Donețului, care sunt în stăpânirea germanilor, este o grea lovitură pentru economia și industria de război sovietică.

Cu toată că U. R. S. S. mai dispune de minele de fer din munții Urali și din Siberia, acestea însă nu pot acoperi nevoile sale.

In Crimeea aviația germană a atacat cu mare eficacitate lucrările fortificate din jurul Sevastopolului; precum și instalațiile și vasele din port.

Un mare cargobot a fost scufundat; iar un contra-torpilor și câteva vase de comerț, lovite de bombele avioanelor, au suferit avarii.

Prezintă o importanță deosebită acțiunea aviației germane în zona din spatele frontului oriental și în regiunile mai îndepărtate din spațiul bazinului fluviului Volga împotriva căilor de comunicații și a nodurilor însemnate de căi ferate. Formațiuni puternice aeriene germane au atacat continu în ultimele zile, rețeaua căilor ferate sovietice și au distrus numeroase trenuri încărcate cu trupe și material, instalațiuni din stații și sectoare de linii. Cum cele mai multe distrugeri au fost făcute în sectoarele și stațiile principale, în punctele unde se încrucișează liniile, transporturile sovietice pe rețelele ferate dirijate spre zona de operațiuni sunt dezorganizate.

Trebue să ținem seama și de faptul că partea din rețeaua c. f., rămasă în stăpânirea U. R. S. S. nu poate să satisfacă cerințele urgente pentru transportul trupelor în anumite zone de concentrare și a aprovizionărilor.

In războiul actual, care este un război de mișcare, căile de comunicație prezintă o importanță mult mai mare de cât în cel trecut, mondial, care a fost static, căci trupele au rămas aproape patru ani imobilizate în tranșee.

In spațiul ce a rămas U. R. S. S. rețeaua c. f. este mai rară de cât aceea din teritoriile dela vest ocupate de armatele germane și aliate; iar dificultățile au sporit în materie de transporturi de oarece cele mai principale linii de interes strategic sunt tăiate; iar nodurile principale de comunicații nu pot fi folosite, — Moscova este în zona operațiilor; Leningrad este izolat; iar Charkow și Kurzk, se găsesc în teritoriile ocupate.

PE BORDUL UNUI SUBMARIN

Imbarcarea ultimelor provizii înainte de plecarea în misiune. (P. P.).

Politica externă a Japoniei

și relațiile acesteia cu Anglia și Statele-Unite

In jurul unui pretins interview al d-lui von Papen

Prin telefon dela corespondentul nostru particular din Berlin

Berlin, 18. — **Declarațiile primului ministru și ale ministrului de externe în Dieta japoneză deși nu sunt comentate la Berlin, sunt totuș urmărite cu mare atenție.**

După toate aparențele, cercurile germane sunt în totul de acord cu politica externă a Japoniei, deoarece, după declarațiile d-lui Togo, ea se desfășoară pe baza pactului tripartit. Caracteristice sunt în această privință și declarațiile purtătorului de cuvânt al ministerului de externe german, conform cărora un acord între Japonia și Statele Unite nu poate fi încheiat decât în baza pactului tripartit.

Pe de altă parte, aprecierile din sursă engleză și americană asupra atmosferei dela Tokio, lasă să se întrevadă că, deși Japonia nu a renunțat încă la tratative, șansele de reușită a acestora sunt foarte reduse.

Japonia dorește o lichidare victorioasă a conflictului din China și înlăturarea urgentă a blocadei economice din partea Angliei și Statelor Unite. In aceste condiții, ea pare să fie dispusă să evite o întindere a războiului în Oceanul Pacific și în Asia. In această privință, Anglia a răspuns că cele două puteri anglo-saxone nu vor admite niciodată ca Japonia să obțină mână liberă în China. Acest punct a fost însă respins de guvernul din Tokio.

Cercurile germane nu anticipează hotărârile Japoniei, dar ele sunt ferm convinse că aceste hotărâri nu se vor baza decât pe clauzele pactului tripartit.

❖

Ambasadorul von Papen nu s'a pronunțat până acum asupra unui pretins interview acordat de d-sa unui ziar spaniol și care a fost publicat și comentat cu mare lux de amănunte de presa engleză.

Din textul pretinsului interview publicat de ziarul spaniol reese că nu e în niciun caz vorba de un interview, ci pur și simplu de o știre transmisă de corespondentul acelui ziar la Ankara. Pe lângă aceasta și știrea însăși a fost falsificată de comentatorul american al postului de radio Ankara.

Reese așa dar că totul se reduce la un simplu bluff.

❖

Asupra opririi vasului german „Oldenwald" de către un vas de război american în Atlantic, nu se spune încă nimic aci, neințelegându-se totodată turnura senzațională pe care vrea s'o dea presa americană acestui caz.

„Oldenwald" avea cauciuc și produse alimentare pe bord și a fost capturat pe drumul dela Yokohama spre Bordeaux. Se spune că vasul arborase pavilionul american și în această privință trebue relevate declarațiile amiralului englez Stearling, care a spus că nu e ilegal procedeul ca un vas să poarte în război alt pavilion în scopul camuflării.

❖

Răspunsul Uniunii Sovietice la nota americană e un exemplu eclatant de prostie și neadevăr. Rusia Sovietică învinuește Finlanda că a atacat-o, pe când se știe prea bine că atât în 1939, cât și în 1941, aceasta din urmă a fost aceea care a suferit agresiunea bolșevicilor.

❖

In legătură cu numirea d-rului Alfred Rosenberg ca ministru al Reichului pentru teritoriile bolșevice cucerite, presa germană expune o serie de probleme pe care acesta va trebui să le rezolve. Două din aceste probleme, a căror rezolvire va fi destul de grea, sunt aceea de natură social-politică și aceea a restabilirii proprietății particulare. In ce privește problemele economice, cea agricolă va fi cea mai de seamă.

Cercurile germane sunt de părere că va trebui să treacă un timp destul de lung până ce aceste probleme să fie definitiv rezolvate.

Se subliniază în același timp aci, că îndepărtarea Rusiei Sovietice dela Marea Baltică și Marea Neagră constitue o mare ușurare pentru statele riverane respective.

Se spune, astfel, între altele, că chestiunea Dardanelelor poate fi considerată acum ca definitiv înlăturată din cadrul problemelor internaționale, care urmează să fie rezolvate.

Japonia a respins răspunsul sovietic

în cazul scufundării vasului „Kesi Maru"

Tokio, 18 (Rador). — Corespondentul agenției „D. N. B." transmite:

Amiralul Togo, ministrul afacerilor străine, a răspuns la o întrebare ce i s'a pus de către un membru al comisiei bugetare a Camerei Reprezentanților, — după cum anunță agenția „Domei", — că guvernul japonez nu a acceptat răspunsul sovietic la nota de protestare japoneză în urma scufundării vasului „Kesi Maru".

Am respins răspunsul sovietic, a subliniat amiralul Togo, întrucât motivele prezentate nu sunt suficiente. „Sovietele afirmă — a continuat ministrul afacerilor străine — că au fost puse mine în apele portului Vladivostok pentru a bate pericolele cu cari amenință Italia și Germania.

Dar indiferent de afirmațiile Uniunii Sovietelor, Japonia a luat toate măsurile în legătură cu chestiunea minelor luate de valuri în apele teritoriale japoneze.

Amiralul Togo a fost întrebat apoi ce cred armata de uscat și armata de marină despre minele cari plutesc în voia valurilor în apele teritoriale japoneze.

La această întrebare a răspuns generalul Tojo, președintele consiliului de miniștri, care a spus: „Armata de uscat este pregătită pentru orice eventualitate".

D. Shimada, ministrul marinei de război, a declarat: „Marina japoneză și-a terminat toate pregătirile. Ea este gata să facă față oricărei schimbări a situației".

LENINGRADUL

MEREU SUB BOMBE GERMANE

Berlin, 18 (Rador). — **Din izvor militar se află, cu titlu complimentar la atacurile aeriene germane efectuate împotriva Leningradului, în cursul nopții trecute, că mai multe formațiuni de avioane de luptă germane au luat parte la această acțiune.**

Un anumit număr de aerodromuri au fost bombardate cu succes grație unei bune vizibilități. La Leningrad clădiri industriale și pe aerodromuri hangare au fost atinse de bombe și incendiate.

Primul ministru al Turciei a plecat în concediu

Ankara, 18 (Rador). — Agenția telegrafică turcă transmite:

Președintele consiliului de miniștri, d. Rewfik Saydam, a părăsit Luni, la ora 18,20, Ankara, cu un tren special, plecând la Mersina, unde va petrece un concediu de o lună de zile.

Președintele consiliului de miniștri a fost salutat pe peronul gării de președintele Republicei, d. Ismet Inonu, de președintele Marei Adunări Naționale, de membrii guvernului, de șeful statului major general și de foarte multe înalte personalități.

Mareșalul Mannerheim

decorat cu „Mihai Viteazul"

Mareșalul Mannerheim

„Monitorul Oficial" de eri publică următorul decret regal:

ART. I. Conferim Ordinul Militar „Mihai Viteazul", clasa III, clasa II-a, clasa I-a, d-lui Mareșal Carl Gustaf Emil Mannerheim, comandantul suprem al forțelor armate ale Finlandei, pentru curajul și măestria cu care a condus operațiunile glorioasei armate finlandeze în cruciada contra bolșevismului.

❖

Finlanda eroică a luptat pentru același țel ca și noi, alături de marea armată germană, să-și recâștige provinciile, rupte din trupul țării și să contribue la evitarea tentativei bolșevismului păgân și hrăpăreț de a cotropi întreaga civilizație europeană.

Luptele din iarna 1939-40 duse de mica Filndandă împotriva colosului roșu, au umplut lumea de uimire și de admirație pentru dârzenia unui popor care știe să-și apere cu atâta vigoare libertatea și fruntariile.

Ca și noi, Finlanda a suferit amputarea teritorială datorită lăcomiei celor cari s'au instalat la conducerea poporului rus; ca și noi, finlandezii au așteptat ziua recâștigării drepturilor lor; ca și noi, Finlanda a pornit împotriva barbariei celor dela Kremlin, a căror soartă trebuia pecetluită, spre a scăpa Europa întreagă de sclavie, de rușine și de moarte!

Istoria lumii va cinsti cum se cuvine jertfele făcute pentru doborârea pecinginei bolșevice, menită să prăbușească, în sânge și în mizerie, civilizația și propășirea pe care truda multor secole le crease în această parte a continentului european.

Comandantul suprem al forțelor armate ale Finlandei, marele soldat Mannerheim a fost decorat cu „Mihai Viteazul", ordinul care se dă celor cari pe front și-au cucerit laurii gloriei nemuritoare.

Este nu numai un omagiu pe care România îl aduce viteazului mareșal Mannerheim; este un elogiu adus bravurei finlandeze, este un gest care subliniază solidaritatea noastră în lupta pentru același scop, același ideal: libertatea Patriei și înlăturarea pericolului bolșevic, pericol care dacă n'ar fi fost zdrobit la vreme ar fi însemnat antiteza însăși a vieții, a propășirii, a civilizației omenirei întregi.

BAZELE NOUEI CONSTITUȚII FRANCEZE EXPUSE DE MAREȘALUL PETAIN

Vichy, 18 (Rador). — **Intr'un interview acordat d-lui Marcel Sauvage, dela ziarul „La Depeche Tunisienne", mareșalul Petain a definit în modul următor bazele nouei constituții, precum și drepturile și îndatoririle morale ale omului revoluției naționale:**

Am vrut — a spus mareșalul — ca Franța nouă și viitorul imperiului său să fie luminate de principiile morale cele mai largi, cele mai generale și, totodată, cele mai limpezi. Aceste principii sunt condensate în 16 puncte, strânse toate într'o cărticică, ce va apare în curând.

Iată cele mai importante din aceste principii, așa cum au fost relatate de Marcel Sauvage:

Omul deține dela natură drepturile sale de bază, dar aceste drepturi nu-i sunt garantate decât de comunitatea care îl înconjoară: familia, care îl crește, profesiunea, care îl hrănește, și nația, care îl apără. A recunoaște omului drepturi, fără a-i creea îndatoriri, înseamnă a-l corupe: a-i impune îndatoriri, fără a-l recunoaște drepturi, înseamnă a-l injosi.

Orice cetățean, care caută binele său propriu în afara interesului comun, merge contra rațiunii și chiar contra propriului său interes.

Cetățenii datorează patriei munca lor, resursele lor și chiar viața lor.

Statul are de scop siguranța, fericirea și prosperitatea națiunii. El pedepsește pe criminal, protejează pe inocent și are suveranitate de drepturi asupra tuturor.

Statul trebuie să fie independent și puternic. Nicio grupare nu poate fi tolerată, dacă ea opune pe cetățeni unii altora și tinde să ruineze autoritatea statului. Orice feudalitate pune în primejdie unitatea națională; este deci de datoria statului să o distrugă.

Școala este prelungirea familiei. Ea trebuie să facă pe copil să înțeleagă binefacerile ordinei omenești care îl încadrează și îl susține, să-l facă să simtă frumusețea și măreția continuității patriei, să-i insufle respect pentru credințele morale și religioase, mai ales pentru acelea pe care Franța le profesează dela începuturile existenței sale naționale.

Economia nu este sănătoasă decât în măsura în care prosperitatea întreprinderilor particulare concurează la binele general al comunității. Averea nu are numai drepturi, ci și datorii proporțional cu puterile, pe care ea le conferă.

După ce a expus aceste principii, mareșalul a definit astfel caracteristica apropiatei constituții:

Centralizare și totodată descentralizare, prin instituirea a opt guvernatori de provincii, cărora înțeleg să le confer puteri foarte întinse.

Autoritatea șefului statului va fi împărțită în cadrul natural al provinciilor.

De fapt, guvernatorul va fi liber în studiile și acțiunile sale și va fi eliberat el însuși de tot ce ar fi putut să-l împiedice să vadă departe.

Nu trebuie să credem lucruri mari, ci să mergem împreună și să credem în ce va fi — a terminat mareșalul Petain.

Orașul Kuybișev, fost Samara, situat pe Volga, la vre-o 1077 km., sud-est de Moscova, unde s'au instalat misiunile străine și conducătorii sovietici.

PIAȚA 6 SEPTEMBRIE

ȘI-A RECĂPĂTAT VECHEA DENUMIRE

In urma hotărîrii comisiei de nomenclatură a municipiului București, d. general R. Modreanu, primarul general al Capitalei, a semnat o decizie prin care Piața 6 Septembrie și-a recăpătat vechea denumire de Piața Națiunii.

Cavaleria română înaintând pe frontul mării de Azov. (P. P.).